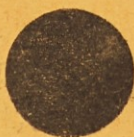

med knjigami

L. 1978/79
Št. 2

P R E B E R I T E

pionirska knjižnica

bo med počitnicami odprta
naslednje ure:

VSAK DAN OD 8^h DO 14^h ,
OB SREDAH PA SI LAHKO IZPOSODITE
KNJIGE MED 8. in 16.30 URO.

OB SOBOTAH BO KNJIŽNICA ZAPRTA!

k n j i g e

so nam nad vse drage. Iz vseh dežel prihajajo, pripovedujejo nam o dogodkih vseh časov, odkrivajo nam skrivnosti prirode, duha, znanosti in umetnosti.

NAMENJENE SO VSEM, TEBI IN TVOJIM VRSTNIKOM. Zato za povračilo ne pričakujemo nič drugega, kot da PAZIŠ NANJE.

z a m u d n i k i

V sredo, 20. junija lahko vsi

b r e z p l a č n o

vrnete knjige. Pričakujemo, da boste obvestili tudi sošolce in prijatelje, za katere veste, da imajo že dalj časa izposojene knjige iz pionirske knjižnice.

Pionirska knjižnica v

MEDNARODNEM LETU OTROKA

Prav v tem letu bi bilo nujno programsko in vsebinsko obogatiti našo dejavnost pa tudi družba bi morala usmeriti vse svoje napore v uresničevanje ustrezne in vsebinsko dobro zasnovane mladinske knjižnice v Kranju. Otroška knjižnica naj bi bila "ŽIV IN STIMULATIVEN PROSTOR, V KATEREM BOLO RAZLIČNE DEJAVNOSTI VIR KULTURNEGA NAVDHA". Tako je zapisano v Standardih za javne knjižnice.

Mladega človeka je treba voditi, mu svetovati, ga uvajati v razne knjižna in knjižničarska pomagala, da bo postal samostojen, branje željan uporabnik splošnoizobraževalne knjižnice. Tudi s knjižnimi ugankami, razstavami s komentarjem, obiski ustvarjancev, literarnimi urami, urami pravljic in ne nazadnje z izdajanjem svojega biltena si knjižničarji z vsemi močmi prizadevamo spodbuditi bralce k branju vsakovrstne literature. Še vedno pa nas v tej dejavnosti utesnjujejo prostori. Težko pričakovana adaptacija prostorov nekdanje ljudske knjižnice za našo dejavnost se še niti začela ni.

Samo ob sredah dopoldne, ko je oddelek zaprt za izposajo, lahko sprejemamo organizirane skupine otrok iz vrtcev in šol. Zavedamo pa se, da je to samo rešitev v stiski. Izposojevalni prostor, ki je hkrati tudi skladišče, ne more biti primeren ambient za uro pravljic ali literarno uro. Istočasno pa ob takih urah ne moremo opravljati notranjega knjižničarskega dela.

Jeseni bomo pripravili javno razstavo

O T R O K V V O J N I
in knjižne uganke na isto temo.

Otroci so naše najbolj dragoceno bogastvo

LETOŠNJE LETO JE NAMENJENO OTROKU. PRAVIMO, DA JIM JE TREBA ZAGOTOVITI PRAVICO DO OTROŠTVA IN MLADOSTI, TODA NE SMEMO SPREGLEDATI, DA JIM JE TREBA ZAGOTOVITI TUDI PRAVOČASNO PRAVICO DO ODRASLOSTI. TO PA POMENI PREDVSEM USTREZNO PRAVOČASNO VKLJUČITEV V USTVARJALNO DELO, KI VODI V ENAKOPRAVNO ŽIVLJENJSKO SOŽITJE, V PRISTNE SAMOUPRAVNE ODNOSE, V ZDRAVO SAMOZAVEST, V OSEBNO IN DRUŽBENO SREČO.

TITO

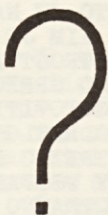

V TEJ DEŽELI ŽIVI ČLOVEK IN TOVARIŠ
IN VODJA.
IN KJER JE ON - TAM JE VESELJE,
SAJ SE SAMO SVOBODEN ČLOVEK VEŠELI.
IN KJER JE ON - TAM JE ZMAGA,
SAJ V BOJU SAMO RESNICA DOBI.

Kaštelan Jure: Pesem o Titu

literarna uganka

iz katere knjige je odlomek?

OČE JE NASTLAL KONJEMA SENO IN SE NATO ZAMIŠLJEN NASLONIL NA JASLI. DRUŽINA SE JE POMNOŽILA. BO DOVOLJ KRUHA ZA VSE? OBČUTIL JE UTRUJENOST IN STRAH PRED ŽIVLJENJEM, KI JIH ŠE ČAKA. MOGOČE BO PA DOBRA LETINA, JE SPODBUJAL SAMEGA SEBE.

"OČE, KAKO GA BOMO PA KLICALI?" JE VPRAŠAL MARTIN.

"KOGA?" SE JE BROZ PREDRAMIL IZ RAZMIŠLJANJA.

"NJEGA. BRATCA"

"MATER BOVA VPRAŠALA."

"MATI JE REKLA, DA BOŠ TI IZBRAL IME."

"KDAJ JE TO REKLA?"

"ŽE VČERAJ. GOTOVO SE NI PREMISLILA"

"IME NAJ MU BO JOSIP," JE ODLOČNO ODGOVORIL OČE.

"JOSIP," JE PONOVILO MARTIN IN RAZPOTEGNIL USTA V ŠIROK NASMEH.

"JOŽKO!"

literarna uganka

25. maja 1944 se je v Drvarju zarana sestalo 7 mladih članov okrožnega komiteja SKOJ, da bi se dogovorili o podrobnostih praznovanja Titovega rojstnega dne. Žal zadnjikrat, saj se je skojevski sestanek sprevrgel v ogorčen odpor proti sovražniku, ki je napadel osvobojeni Drvar, v katerem se je zadrževal tudi tovariš Tito z vrhovnim štabom. Borili so se do poslednjega.

Člani komiteja SKOJ nimajo svojega groba. Na hribčku sredi mesta stoji spomenik iz belega marmorja, sestavljen iz snopa stebrov. Predstavlja zamah boja in revolucije, junaštvo številnih borcev in nedolžnih žrtev.

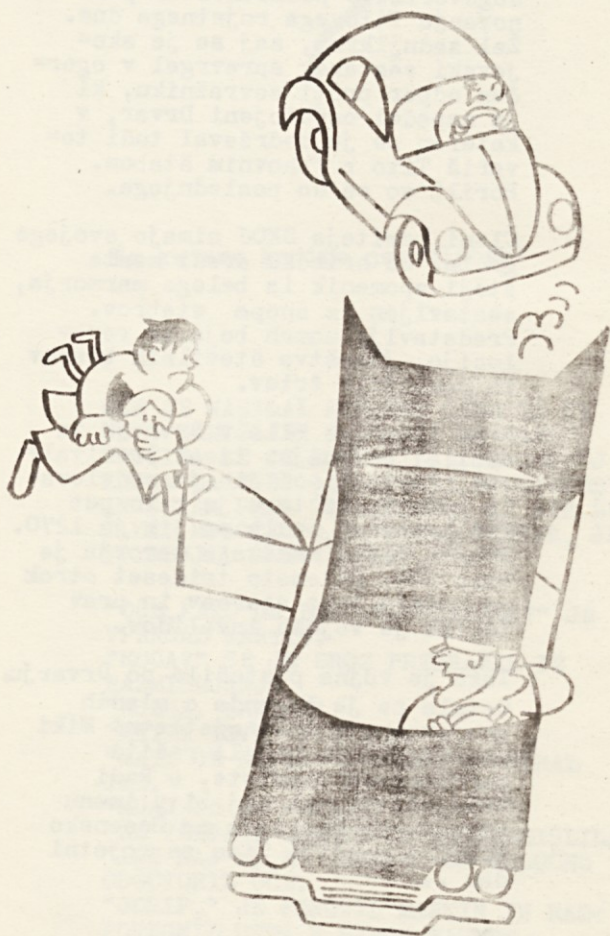
Pred vojno je bilo v Drvarju in okolici osemnajst tisoč prebivalcev, devet tisoč jih je sodelovalo v boju. Od tega je bilo pet tisoč borcev, padlo pa jih je 1270. Drugih žrtev nemškega terorja je bilo 800. Sedemsto trideset otrok je ostalo brez staršev in prav toliko je vojnih invalidov.

Tako je vojna pustošila po Drvarju. Ostala pa je legenda o mladih skojevcih, o šestnajstletni Miki Bosnić, ki je hotela rešiti partizanske tankiste, o Radi Vranješević, ki naj bi v imenu oblastnega komiteja za Bosensko Krajino voščila Titu za rojstni dan ...

NAGRADNA

literarna uganka

Iz katere priljubljene knjige je ilustracija?

REŠITVE ODDAJTE V PIONIRSKI KNJIŽNICI.
 ŽREBANJE BO 2. JULIJA 1979 OB 9. URI.
 PODELILI BOMO KNJIŽNO NAGRADO IN 2
 TOLAŽILNI.

kdo? kaj? ?
 ? zakaj? ?
 ? ? kje
 ?
 ?

V januarju in februarju so se vabilu
 na K N J I Ž N I K V I Z odzvali
 še naslednji razredi z OŠ Franceta
 Prešerna v Kranju:

- 2. b razred (29 otrok), zmagal je
 JANEZ VENCELJ
- 3. b razred (33 otrok), zmagal je
 UROŠ KALAN
- 3. a razred (28 otrok), zmagala je
 MATEJA SOKLIČ
- 3. c razred (27 otrok), zmagala je
 VERONIKA ALJANČIČ.

V počastitev mednarodnega dneva
mladinske knjige smo v avli
študijske knjižnice pripravili

r a z s t a v o k n j i g
z i l u s t r a c i j a m i

MARIJE LUCIJE STUPICE

Odziv je bil velik, saj si je
razstavo ogledalo 9 skupin, to
je 264 otrok, o posameznikih pa
nimamo evidence.

Takole so o razstavi zapisali
učenci 2. razreda OŠ Simona Jenka:

V ČETRTEK, 5. APRILA SMO ŠLI V
ŠTUDIJSKO KNJIŽNICO. OGLEDALI
SMO SI RAZSTAVO KNJIG Z ILUSTRA-
CIJAMI MARIJE LUCIJE STUPICE.
ILUSTRATORKA JE ŽE ILUSTRIRALA
ČEBELICE, CICIBANE, KNJIGE SVET-
LANE MAKAROVICH, VITOMILA ZUPANA,
SLAVKA PREGLA, POLONCE KOVAČ TER
ANDERSENOVO PRAVLJICO KRALJIČNA
NA ZRNU GRAHA. KNJIŽNICARKA
NAM JE PREBRALA NEKAJ ODLOMKOV IZ
KNJIG. VPRAŠALA NAS JE, ČE POZ-
NAMO ŠE KAKŠNEGA ILUSTRATORJA.
ODGOVORILI SMO, DA POZNAMO MILANA
BIZOVIČARJA, KOSTJA GATNIKA, BOŽA
KOSA, ŠTEFANA PLANINCA TER ANČKO
GOŠNIK - GODEC. NA STENI JE VISEL
SEZNAM KNJIG Z ILUSTRACIJAMI M.
L. STUPICE. RAZSTAVA JE BILA
ODPRTA V POČASTITEV ANDERSENOVE-
GA ROJSTNEGA DNE. RODIL SE JE 2.
APRILA 1805. LETA. V ŠOLI SMO
BRALI NJEGOVO PRAVLJICO VŽIGALNIK.

Ilustracije slikarke Marije Lucije Stupice so pri otrocih zelo priljubljene. To je pokazala naša anketa, množičen obisk razstave in nazadnje velika udeležba na srečanju s slikarko, saj je prišlo čez 90 otrok.

O srečanju je zapisala naša bralka, ŽIVANA KAVČIČ, učenka 4. č razreda OŠ Simona Jenka:

VSAKO LETO PIONIRSKA KNJIŽNICA POVA=BI NA OBISK PISATELJA ALI PESNIKA. LETOS JE ZA SPREMEMBO POVABILA ILUSTRATORKO MARIJO LUCIJO STUPICO. V SREDO, 25. APRILA JE BIL NAPO=VEDAN NJEN OBISK.

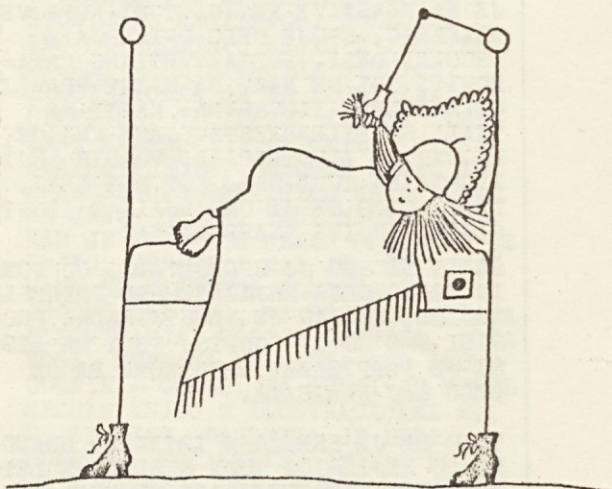
ZBRALI SMO SE V KNJIŽNICI. KMALU JE PRIŠLA ILUSTRATORKA. POVEDALA NAM JE KRATEK ŽIVLJENJEPIŠ. NJENA MATI JE MARLENKA STUPICA. OD NJE SE JE NAUČILA RISATI. KER JI JE BIL RISANJE VSEČ, JE ŠLA NA LIKOVNO AKADEMIJO. KO JE OPRAVILA VSE POT=RENE ŠOLE, JE ZAČELA ILUSTRIRATI KNJIGE. POTEM SMO JO SPRAŠEVALI. NA VSE NAM JE RADA ODGOVORILA. ONA JE SVO=BODNA SLIKARKA. NAJRAJE ILUSTRIRA OTROŠKE PRAVLJICE, KER IMA VELIKO DOMISLJIJE. RADA RIŠE BARVNE ILUS=TRACIJE. ZDI SE JI, DA SO NJENE ILUSTRACIJE, KO JIH NARIŠE BOLJ ŽI=VE IN PISANÉ KOT V KNJIGI - DA SO V KNJIGI NEKOLIKO ZBLEDELE. DELA OD JUTRA DO VEČERA. Z MAMO TUDI POTU=JE NA RAZSTAVE KNJIG. TUDI KUPI VEČ SLIKANIC. SVOJE DELO PRIMERJA Z DRUGIMI DELI. POZNA SVETLANO MAK=ROVIČ. ZDI SE NAM, DA NJENE PRAVLJI=CE NAJLEPŠE ILUSTRIRA. KAJTI NA TABLI SO BILE RAZSTAVLJENE KNJIGE, KI JIH JE ILUSTRIRALA. VČASIH KNJIGO ILUSTRIRA TUDI DALJ KOT DVE LETI. ZELO DOLGO SE JE UKVARJALA Z ILUSTRA=CIJAMI KNJIGE "SAPRAMIŠKA".

ŠE IN ŠE SMO JO SPRAŠEVALI. OD DOMA IN IZ ŠOLSKIH KNJIŽNIC SMO PRINESLI KNJIGE, KI JIH JE ILUSTRIRALA. PRO=SILI SMO JO ZA PODPIS. TUDI NA LISTE SE JE PODPISALA, MARSIKOMU PA ŠE CELO KAJ NARISALA.

TAKO SE JE SREČANJE IZTEKLO. UPAMO, DA BO KNJIŽNICA TUDI NASLEDNJE LETO POVABILA PISATELJA ALI PESNIKA ALI PA MOGOČE ZOPET ILUSTRATORJA.

Slikarka MARIJA LUCIJA STUPICA, hči Marlenke in Gabrijela Stupice, sodi v najmlajši rod slovenskih knjižnih ilustratorjev in oprem= ljevalcev. S 23 leti je uspešno stopila na pot, ki je v svetu otroške ilustracije edinstvena in v svetu široko priznana.

Še preden se je vpisala na Akade= mijo za likovno umetnost, je po naključju dobila naročilo za ilus= tracije. Delo jo je vedno bolj veselilo, saj je na novo odkrila fantastični svet domišljije in svobode, popolnoma neodvisen od pravil odraslega sveta.

BIBLIOGRAFIJA NJENIH SLIKANIC IN ILUSTIRANIH KNJIG ZA OTROKE

ZELENA KAPICA, Z. Slaby, 1973
 KRALJIČNA NA ŽRNU GRAHA, H. Ch.
 Andersen, 1973
 PLAŠČEK ZA BARBARO, V. Zupan, 1974
 PEKARNA MIŠMAŠ, S. Makarovič, 1974
 NAROB E FANT, H. Ožogovska, 1975
 VRČEK SE RAZBIJE, S. Makarovič, 1975
 KLEPETAVA ŽELVA, P. Kovač, 1975
 GLAVNI PETELINČEK, S. Makarovič, 1976
 SAPRAMIŠKA, S. Makarovič, 1976
 MIŠKA DOLGOREPKA, E. M. Račov, 1978
 PAPIGA V ŠOLI, S. Pregl, 1978
 STRIC HLADILNIK, BOBEN SREČE IN
 KANARČEK, P. Kovač, 1978
 ČUDODELNA TORBICA, 1979

NAGRADE

Levstikova nagrada 1973 za KRA-
 LJICNO NA ŽRNU GRAHA

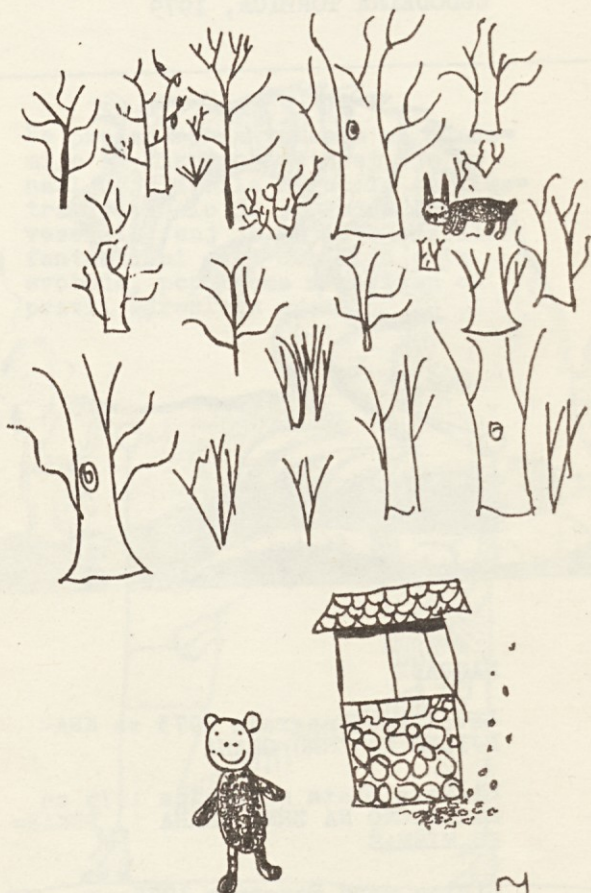
Plaketa Zlata slikanica 1975 za
 KRALJIČNO NA ŽRNU GRAHA in PEKAR-
 NO MIŠMAŠ

Zlatno pero Beograda 1975 za
 VRČEK SE RAZBIJE

P R I U R I P R A V L J I C

V sredo, 11. aprila smo šli v pionirsko knjižnico k uri pravljic. Ko smo prišli, so bili stoli že pripravljeni v polkrogu. Knjižničarka smo prosili, naj nam prebere kakšno partizansko smešno zgodbo. Poslušali smo zgodbo O MULI, KI SE JE NAPILA ŽGANJA. Napisal jo je Tone Seliškar. Nato smo poslušali zgodbo Mihe Mateja LESKOVA MLADOST ter afriško pravljico PUNČKA IZ GLINE ter kitajsko O CESARJU, KI JE RAD POSLUŠAL PRAVLJICE. Najbolj všeč nam je bila zgodba o muli. Bilo nam je zelo všeč.

Učenci iz varstva: 2. b
OŠ Simon Jenko

Jris

TEMATSKE RAZSTAVE v našem oddelku

PORTRET ALENKE GOLJEVŠČEK

FRANCE PREŠEREN - ob slovenskem
kulturnem prazniku

EDVARD KARDELJ - ob smrti 10. 2. 1979

DANE ZAJC - pisatelj in knjižničar
v pionirski knjižnici v Ljubljani
(ob nagradi Slavka Gruma za dramo
Voranc)

MLADINSKE PISATELJICE (ob 8. marcu)

JOSIP MURN ALEKSANDROV (ob 100 -
letnici rojstva)

SKOZI TRNJE DO SVOBODE (ob 60 - let=
nici KPJ in SKOJ)

DAN MLADOSTI

LETOŠNJI LEVSTIKOVI NAGRAJENCI:

Slavko PREGL- pisatelj,

Marjan AMALIETTI - ilustrator,

Zoran JERIN - novinar

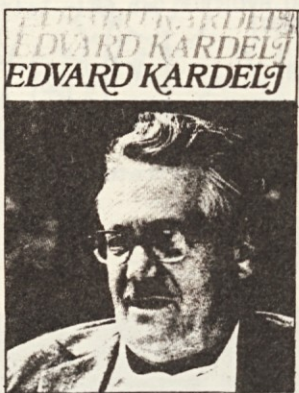
Pri uri pravljic

monografija

je znanstveno delo, razprava o
enem vprašanju, predmetu, osebi ...

Predstavljamo vam monografijo:

EDVARD KARDELJ

Uvod ji je napisal predsednik RK SZDL Slovenije Mitja Ribičič. Prva poglavja kronološko zasledujejo Kardeljevo revolucionarno pot, naslednja poglavja pa so posvečena njegovim vlogam v letih narodnoosvobodilnega boja od izbruha vojne, ustanovitve OF, Užiške republike, kapitulacije Italije, kočevskega zbora, 2. zasedanja AVNOJ, desanta na Drvar, potovanja v Italijo in Moskvo.

Drugi del monografije je bolj tematski in zajema obdobje po letu 1945. Njegove smrti se le bežno dotika, saj sledi misli, da Edvard Kardelj še vedno živi med nami.

V prejšnji številki biltena smo vas, mladi bralci, seznanili s katalogi, ki jih lahko uporabljate v pionirskem oddelku. Zdaj vam posebej predstavljamo

sistematski katalog

Sistematski stvarni katalog daje pregled knjižne zaloge glede na posamezne stroke. Bralcem odpira pot do knjig, četudi ne poznajo avtorja ali stvarnega naslova. Delo predstavlja po določenem klasifikacijskem sistemu. V naši knjižnici uporabljamo mednarodno univerzalno decimalno klasifikacijo (UDK). Vse znanje, ki ga zajemajo knjige, ta sistem razdeli v 10 večjih skupin od 0 - 9, le - te pa po njih sorodnosti in povezanosti v pododdelke do najmanjših podrobnosti.

0 splošno

1 filozofija, psihologija

2 verstvo

3 družbene vede, pravo, uprava

5 prirodne vede (matematika, fizika , kemija)

6 uporabne vede (medicina, tehnika)

7 umetnost

8 književnost

9 zemljepis, življenjepisi, zgodovina

Mladi se že v zgodnjih letih zelo zanimajo zlasti za prirodoslovne vede: matematiko, astronomijo itd. Poglejmo podrobnejšo razdelitev te skupine na naših policah:

5 prirodne vede

50 (beri: pet nič) splošno o prirodnih vedah

51 (beri: pet ena) matematika

52 astronomija (nauk o vesolju)

53 fizika

54 kemija

55/56 geologija, meteorologija, paleontologija

57 biologija (nauk o življenju)

58 botanika (nauk o rastlinstvu)

59 zoologija (nauk o živalstvu)

Predstavljamo vam nekaj poljudnoznanstvenih (poučnih) knjig:

Ptice! Te čudovite živali. Človek in ptice. Kako spoznavamo ptice? Sprehodi v naravo, pogled skozi okno, branje knjig,... Saj res, branje knjig. Spomin se mi je ustavil na dveh knjigah o pticah. Obe je spisal isti avtor, iztok GEISTER. Prva nosi naslov PTICE OKOLI NAŠEGA DOMA, druga pa PTICE NA GNEZDU. Knjigi sem si nekajkrat sposodil v knjižnici ju dodobra predelal. Veliko sta mi pomagali pri spoznavanju življenja tistih ptic, ki živijo v naši neposredni bližini, a jih komaj poznamo. S preprosto besedo pisani knjigi privlačita vsakega bralca. Opremljeni sta s čudovitimi fotografijami. Ker sta to eni izmed prvih napisanih knjig v slovenskem jeziku na področju ornitologije, imata še posebno vrednost.

Name sta knjigi napravili zelo dober vtis, saj sta pisani kot priročnik, toda s preprosto razlago. Veliko opozarjata na naš odnos do narave predvsem do ptic. To ima v današnjem svetu, svetu vsemogočih dogajanj, veliko vrednost. Mislim, da žival vzljubiš šele, ko spoznaš nekaj iz njenega življenja. In avtor je opisal ptičje življenje takšno kot je. Ko knjigi prebereš, ptice še bolj vzljubiš. Da bi se "ptičji standard" izboljšal, je v knjigah precej napisanega. Načini, s katerimi lahko pomagamo ohraniti ptice, niso težki. Potrebna je samo ljubezen, ljubezen do narave.

Knjigi priporočam vsakomur! Enkratno doživetje zame bi bilo, če bi nas avtor v okviru prirodoslovne organizacije vodil na ekskurzijo. Morda pa bo pionirska knjižnica organizirala srečanje z njim.

Vsi ljubitelji si želimo ptičji priročnik vseh gnezdk na Slovenskem in preletnih ptic opremljen z barvnimi fotografijami. Ko se nam bo ta želja izpolnila, bomo slovenski ljubitelji ptic skupaj z ornitologi lahko veseli.

AVTOR

Iztok Geister

nam je takole odgovoril na zastavljena vprašanja:

- Da bi našim mladim bralcem približali vaše življenje in delo, vas prosim, da z nekaj besedami povzamete svoj življenjepis.

Rojen sem v letu, ko se je končala vojna, moja številka čevljev je 45. Gimnazijo sem obiskoval v Kranju, pravo sem študiral v Ljubljani, ptice pa v Bobovku. Živim v Naklem, na Visoki šoli za organizacijo dela v Kranju pa skrbim za to, da se imajo študentje iz česa učiti.

- Okoli leta 1970 stopite v slovensko pesništvo s svojo mistično redkobesedno in hkrati igrivo poezijo (Pegam in Lambergar 1968, Žalostna Majna 1969, Ikebana 1970, Pesmi 1972) s psevdonimom I.G. Plamen. Od kod to ime?

Psevdonim Plamen je moje "partizansko" ime iz leta 1963, ko smo trije dijaki Marko Pogačnik, Marjan Ciglič in jaz napisali in izdali avantgardno šolsko glasilo Plamenica, s čemer smo si nakopali vrsto nevšečnosti na šoli in v občini. Zase lahko povem, da so me takratne izkušnje opredelile v mnogočem, toda v vsem le v dobrem.

- Leta 1973 ste prevedli tudi izbor iz poezije haiku. Gotovo to ni le slučaj?

Naše pojmovanje narave leži zakanano pod ruševinami podrtega naravnega ravnotežja, v najširšem pomenu besede. Stara japonska poezija, imenovana haiku, pa vzdržuje z naravo diametralno nasproten odnos, kot ga poznamo v naši zahodni civilizaciji. Haiku mi je intimno blizu, iz nje črpam svoje poglede na okolje, ki ni in ne more biti le človekovo.

- V knjigi PTICE OKOLI NAŠEGA DOMA ste s pomočjo posameznih slik o povezanosti vsega živega v vrtu skušali prikazati celovitost okolja katerega pomemben člen so tudi ptice. Kaj vas je spodbudilo za tako delo?

Knjiga ima podnaslov avikulturni priročnik po vzoru hortikulturnih priročnikov. Ko skrbimo za drevje in grmovje v vrtu, naj bi ne mislili le na plodove, ki nam jih to drevje in grmovje daje, temveč tudi na ptice, saj je ravno drevje in grmovje njihov pravi dom. Vedemo se tako, kot bi nam bilo figo mar, če bi prišel slon k nam domov igrat namizni tenis. Tudi pleveli niso na svetu zato, da bi jih iztrebljali, so predvsem negovalci prsti in ptičja hrana.

- Kako je na vašem vrtu? Tudi vaši otroci že sodelujejo pri privabljanju in opazovanju ptic?

Ker še ni dolgo, kar sem se preselel v novo hišo, je vrt še neurejen. Seveda ga nameravam zasaditi zelo načrtno. Ker pa bi rad zasadil le domače rastline, bo to težje, kot če bi v vrtnariji nakupil eksozično drevje in grmovje, ki ga je sicer polno po naših vrtovih. Otroci me radi opozarjajo, če na vrtu ali v bližnji okolici opazijo kaj novega.

- Kako gledate na sobne ptice?

Tako kot na mačke in pse, če imate v mislih papigo skobčevko in kanarčka. Ptice v pravem pomenu besede pa to niso. Njihovo vedenje le še blede senca ptice v naravnem okolju, njihovo življenje je brez teže enkratnosti in neponovljivosti. Mladi naj bi se zanimali predvsem za ptice v naravi. Pridružijo se lahko organiziranemu opazovanju gnezdečih ptic z naslovom ORNITOLOŠKI ATLAS.

- Risbe vam riše žena, Marija Lavrič. Kaj je ona po poklicu?

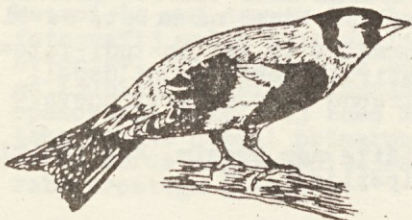
Žena je po poklicu gradbeni tehnik, risbe pa le tehnično izriše po moji ali tuji predlogi. Seveda je v takšno delo vložnega veliko truda. Kajpak je zaželeno, da tisti, kdor riše, ptice tudi opazuje, kar pa zahteva dodatno veliko časa, česar pa si žena spričo majhnih otrok do zdaj ni mogla privoščiti.

- V Pionirju 1976/77 ste v Klubu radevednih vodili raziskovalno nalogo za mlade ornitologe OPAZUJMO NAŠE PTICE. Kakšen je bil odziv in kakšni so bili rezultati?

Leta 1977 smo v Pionirju začeli poskusno kartirati gnezdeče vrste ptic na ozemlju Slovenije, kar imenujemo ORNITOLOŠKI ATLAS. Rezultati (objavljeni so bili v 6. št. Pionirja 1978) so bili spodbudni, žal pa se je pokazalo, da se mladi v enem letu (ko bi bilo zopet potrebno opazovati selivke) tolikanj spremenijo, da jih zdaj to, kar jih je zanimalo lani, letos ne zanima več. To je naravno. Pripravljamo ustanovitev društva za opazovanje ptic, ki bi sodelavce trdneje povezovalo.

- V priročniku za fotografiranje PTICE NA GNEZDU, ste namenoma zamenjali tehniko, ki se nekaterim fotografom zdi nadvse pomembna. Zakaj?

Po eni strani se tehnika pri fotografiranju ptic prav nič ali zelo malo razlikuje od tehnike fotografiranja česarkoli drugega, po drugi strani pa je v naravoslovni fotografiji najtežje približati se živali, kar velja zlasti za ribe, ptice in sesalce.

- V tem priročniku razlagate in svetujete naravoslovnemu fotografu, kako naj gnezdo najde, kaj mora vedeti o gnezdu, kaj naj fotografira, govorite o načinih fotografiranja ob gnezdu, kako naj se vede ob gnezdu in katere vrste ptic fotografiramo. Pot do spoznanj o tem pa je bila verjetno dolga. Kako ste se sami dokopali do teh pravil in razvozljali skrivnost obnašanja ptic? Ste si lahko pomagali z literaturo?

Knjižica je bila napisana kot nakakšno predavanje, v enem samem zamahu, kot temu pravimo. Temelji pa dosledno na lastnih izkušnjah, kar je verjetno njena privlačnost. Najpomembnejše je bilo spoznanje, da si dva osebka iste vrste vedenjsko nista enaka, tako da je fotografiranje ptic ob gnezdu pravzaprav neke vrste portretiranje.

- Kaj je lažje fotografirati: ptico na gnezdu ali ptico, ki ni na gnezdu?

Lažje je fotografirati s teleobjektivom kot iz neposredne bližine. Razlika je podobna razliki med reportažo in črtico.

- V katerem okolišu ste največ opazovali?

Največ opazujem, lovim (z namenom obročkanja) in fotografiram ob rekah in močvirjih. Neznansko ljubim vodo, tako kapljico na listu kot neizmerno morje.

- Pravite, da je največji dogodek za naravoslovnega fotografa fotografiranje kukavice ob gnezdu. Se vam je to že kdaj posrečilo?

Posrečilo in ne posrečilo. Čeprav je krušna mati taščica skočila svoji pastorki na hrbet, da bi jo nahranila in sem to tudi fotografiral, posnetek ni uspel. Potrebno bo poskusiti znova.

- Opišite nam, prosim, kak zanimiv pripetljaj!

Nepozaben mi ostaja pripetljaj s čapljo neznane vrste, ki je sedela na suhi veji nad vodo. Zabredel sem do kolen v vodo in pridno pritiskal na sprožilec, preden bi dragoceni motiv odletel. "Zakaj ne bi poskusil še bliže", sem si rekel in zabredel do pasu v vodo. Toda zapeljiva ptica mi je tako razvnela fotografsko strast, da sem se do vratu v vodi kmalu komaj še dotikal tal. Tedaj pa sem poparjen opazil, da je skrivnostna ptica le nenavadno oblikovano lubje, iz vode štrleče veje.

BOŽO
~~**ČAPLJA**~~
KOS

- Ugotavljate, da smo Slovenci še vedno brez priročnika za vizualno določanje ptic. Pa vaši načrti?

Čakam na izid nove knjige pri Mladinski knjigi z naslovom KAKO OPAZUJEMO IN PROUCUJEMO PTICE, v kateri bo med drugim 165 barvnih fotografij naših ptic različnih avtorjev. Pričakujem, da bo knjiga ljubitelje narave navdušila za opazovanje ptic, saj bomo Slovenci tako končno dobili primerno osnovo za to morda najplemenitejšo uporabo prostega časa.

Levstikove nagrade za izvirno mladinsko knjigo so prejeli

Pisatelj
SLAVKO PREGL

za mladinsko povest GENIJI V KRATKIH
HLAČAH . Namenjena je odraščajoči
mladini, za katero je na voljo zelo
malo primernih, dobrih besedil.
Preglova pripoved je zadržano
hudomušna, izraža se v šaljivih
domislicah, ki mimograde švrkajo po
drobnih človeških in družbenih
napakah.

Vzdušje je bilo zelo zapleteno. Prideš, pozdraviš, rečeš,
tole bi bilo za stipkat, v zameno pa se ženska pozanima
za tvoje mentalno zdravje. Radovedna ženska, res.

»Torej,« je rekel Bob, »zadnjič smo bili tu in imel sem
vtis, da smo se s tovarišem predsednikom dogovorili, da
boste tipkali matrice. Ali to ne drži?«

»Če ste se zmenili s predsednikom, naj gre veselo tip-
kat. Jaz nimam časa. Dela imam, da ne vem, kje se me
drži glava, pa padete vi noter in mislite, da bom kar pla-
nila in tipkala še za vas. Lepo vas prosim,« je rekla taj-
nica.

Pipiju ni bilo povsem jasno, kaj jih tajnica lepo prosi.
Dobil pa je preblisk in vprašal:

»Oprostite, ali je bil Zajfa že tu?«

Nihče od prisotnih ni imel pojma, kdo je Zajfa. Tudi
Pipi ne. Je pa bil to uvod v zgodbo o mehki tajnici.

odlomek

literarna uganka

?

Kdo je knjigo ilustriral?

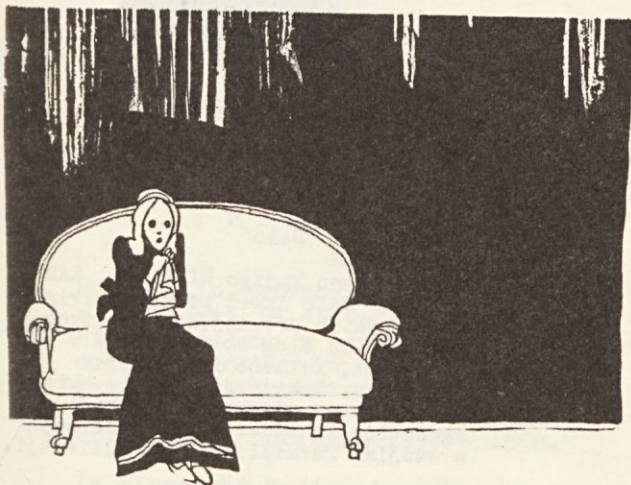
Pregl Slavko: Geniji v kratkih
hlačah

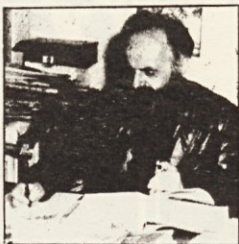
Ing. arhitekt
 MARJAN AMALIETTI
 za ilustratorsko delo v celoti,
 s posebnim poudarkom na knjigah
 NETOČKA NEZVANOVÁ in ULENSPIEGEL.
 Njegovi junaki so vselej poudar-
 jeno karakterizirani, včasih celo
 karikirani, zmerom pa v gibanju.
 Je mojster prostranih, iluzijsko
 globinskih prizorišč.

Ilterarna uganka

Tudi ta ilustracija je delo arhitekta
Marjana Amaliettiija. Uganite
NASLOV knjige!

Urednik ČGP "Delo"
ZORAN JERIN

za potopisno knjigo HIMALAJA, RAD
TE IMAM. Delo daleč presega okvire
poročanja. S pretanjenim občutkom
za jezik in slog se pogloblja v
miselnost, kulturo in družbeno
življenje tamkajšnjih ljudi, hkrati
pa zanimive podatke iz geografije,
zgodovine in etnologije dopolnjuje
s svojimi razmišljanji in doživetji.

IN POTEM SE MU JE OBRAZ SMEHLJAL:
"POLEG PRIPOVEDK O PTIČIH JE TUDI
VSE POLNO VRAŽ. ZA MONALA, KI JE
NEKAJ TAKEGA KOT SVETA, KRALJEVA ŽI-
VAL, PRAVIJO ... NO, SAJ VESTE?"
VPRASHUJOČE ME JE POGLEDAL.

ODKIMAL SEM: "ŠE NISEM SLIŠAL."
"PRAVIJO, DA ČAKA KRALJEVA IN
BOŽJA KAZEN TISTEGA, KI UBIJE MONA-
LA."

"KAKŠNA KAZEN?"

"KRALJ TE MENDA VRŽE V JEČO,
BOGOVI PA SE MAŠČUJEJO POVSÉM
DRUGAČE. ČLOVEK ZBOLI, POSTANE
NEMIREN IN ČETUDI ODPÓTUJE NA
KONEC SVETA, SE BO MORAL VEDNO
VRAČATI V KRAJE, KJER JE UBIJL
MONALA. DO SMRTI ..."

DOLGO SVA SEDELA IN MOLČALA.

POTEM SE JE POSLOVIL IN ODŠEL PO
POTI ZA HROŠČKARJI.

RAZGLEDI

Dragocena knjižna pridobitev

Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani je slovensko gospodarstvo, združeno v Ljubljanski banki, omogočilo nakup in delno restavriranje dragocene *T r u b a r j e v e* knjige TA PERVI DEJL TIGA NOVIGA TESTAMENTA, Tübingen 1557 - 1558.

Ta slovenska knjiga iz začetnega obdobja našega knjižnega ustvarjanja se je v svetu ohranila v 12 nepopolno ohranjenih izvodih. 9 izvodov hranijo v tujini in 3 na Slovenskem v Celju, Ljubljani in Ptuj. Novo pridobljeni izvod, žal, prav tako ni popoln, je pa najpopolneje ohranjeni primerek, ki ga premorejo naše knjižnice.

NOVE KNJIGE

ČEBELICA

TRINADSTROPNI BOLNIK, šest jugoslovanskih pesnikov
(G. Vitez, L. Paljetak, B. Čopić, M. Vitezović, G. Popovski,
D. Horvatić), il. Milan Bizovičar

DEKLICA Z VŽIGALICAMI, H. Ch. Andersen, prev. Rudolf
Kresal, il. Srečo Papič, verzalke — barvna

PIKAPOLONICA, France Bevk, il. Roža Piščanec

ZGODBA O RAZVAJENI CESARIČNI, Desanka Maksimović,
prev. Cvetko Zagorski, il. Danijel Demšar

MALA SLIKANICA

ČUDODELNA TORBICA, slovenska ljudska pravljica,
il. Marija Lucija Stupica

VELIKE SLIKANICE

MLADA BREDA, po slov. ljudski pesmi napisal Dane Zajc,
il. Cifa Potokar, oblikoval Srečo Papič

METULJČICA, napisala in ilustrirala Binette Schroder, prev.
Gitica Jakopin

STRIC HLADILNIK, BOBEN SREČE IN KANARČEK, Polonca
Kovač, il. Marija Lucija Stupica

DETELJICA

OBLAČEK, Smiljan Rozman, il. Marjanca
Jemec-Božič

CICIBANOVA KNJIŽNICA

Branka Jurca
MOJ OČE PARTIZAN

Miroslav Košuta
ZASEDA ZA MEDVEDA

BABICA PRIPOVEDUJE, slovenske ljudske pravljice, izbrala
Kristina Brenkova, il. Ančka Gošnik-Godec

ZLATA PTICA

SVETOVNE PRAVLJICE, izbor Cveta Kotevska, il. Desanka Rački ■

JUGOSLOVANSKE PRAVLJICE, izbor Golub Dobrašinić, il. Milić od Mačve ■

KOREJSKE PRAVLJICE, izbor in prev. Božena Legiša, il. Janez Vidic

SINJI GALEB

Otfried Preussler
KRABAT I - II

Pero Zlatar
VEČ KOT JE MOGOČE

Vojtech Steklač
MIRO, DINAMIT & COMP.

ODISEJ

Ben Bova
TISOČLETJE

Nada Kraigher
MAJA

UMETNOSTNE IZDAJE

Camillo Semenzato
SVET UMETNOSTI

TI VRAŽJI FANTJE V KATEHIN SKATLAH

Richard Bach
PODARJENA KRILA

Paul Brichiel
SKLATI ZVEZDE Z NEBA

Pierre Clostermann
NEBO V PLAMENIH

Predstavljamo vam

L O G A R F r a n c e

- Šola, ki jo obiskuješ?

OŠ Staneta Žagarja, 6. razred.

- Koliko časa hodiš v našo knjižnico?

V knjižnico hodim štiri leta.

- Katere knjige iščeš pri nas?

Najpogosteje iščem knjige, ki jih rabim v šoli, poljudnoznanstvene in znanstveno fantastične knjige. Od poučnih knjig najraje prebiram knjige o živalih. Imel sem psa, pa ga je povozil avto. Rad opa-
zujem živali v gozdu, če naletim nanje. Dobil sem tudi fotoaparat, zato sem si zdaj izposodil knjigo FOTOGRAFIRANJE.

- Se rad zadržuješ v naši čitalnici?

Da.

- Rad izbiraš sam ali želiš, da ti knjižničarka pomaga, svetuje?

Včasih želim, da mi pomagata.

- Vedno ne dobiš knjige, ki jo iščeš? Katere knjige najpogosteje ne dobiš?

Najteže dobim knjige za obvezno domače branje.

- Katere knjige so ti bile najbolj všeč?

Naj jih naštejem: VOJNA ZVEZD, SKRIVNOST ATLANTIDE, VESOLJSKI POLETI.

- Ali vedno pogledaš, kdo je avtor knjige?

Da, vendar si nekatera imena ne morem zapomniti.

- Ali bereš tudi pesmi?
Ne.
- Morda jih raje poslušáš?
Da. V šoli smo pred kratkim brali pesmi Mileta Klopčiča. Všeč so mi.
- Če bi knjižnico obiskal kak znani ustvarjalec, s kom bi se rad srečal?
Najraje s pisateljem. Tudi na šoli imamo taka srečanja. Vedno so zanimiva. Spoznal sem že pisatelja in pesnika Jožeta Snoja in Slavka Pregla.

Znanstvena fantastika

Ta zvrst me zadnja leta vedno bolj privlači in zato prebiram knjige in zgodbe s to tematiko. Označila bi jo lahko za sodobno pravljico ali pravljico za starejše.

Tudi v pionirski knjižnici najdem take knjige. Prva knjiga, ki sem jo prebrala, je imela naslov GOSPODARJI LUTK. Napisal jo je pisatelj R. A. Heinlein. Najbolj pa mi je bila do zdaj všeč knjiga SKOZI ČAS IN NAZAJ. Govori o človeku, ki bi moral po vseh pravilih že večkrat umreti, vendar ne umre, kajti v njegovem telesu živi še neko drugo bitje. Ta človek potuje v preteklost in prihodnjost. Pri tem naleti tudi na sovražnike, ker želi napisati neko knjigo.

Znanstvena fantastika obravnava potovanje skozi čas, obiske na različnih planetih, napredek tehnike, robote, ljudi, ki imajo v svojem telesu tudi druga bitja in podobno. Človek si vedno želi načrtovati v prihodnost. Od vsakega posameznika pa je odvisno, če verjame, da se bo to uresničilo ali ne.

Dobrota Kostić

n a š e b r a l c e

VAŠA STRAN

Tovarišica LENKA KRIŠELJ, vodja preddvorske folklorne skupine, nam je takole pripovedovala:

"Prijavili smo se na razpis za sodelovanje na otroškem festivalu v Istanbulu. Na reviji otroških skupin iz vse Slovenije, ki je bila januarja v Kranju, so izbrali našo. V maju smo odšli na pot s tesnobo v srcu, saj smo po radiu toliko slišali o nemirih v tem delu sveta.

Vseeno smo bili prijetno presenečeni. Toliko lepega, zbranega na enem mestu še nismo videli. Tu so bili razen nas še Italijani s Sicilije, Francozi iz Nice, Madžari, Poljaki, Bolgari in Turki z vseh koncev svoje prostrane dežele. Prevzelo nas je mesto z neštetiimi kulturnimi spomeniki, morje, pokrajina, predvsem pa ljudje, ki so nam na vsakem koraku izkazovali pozornost. Izmenjava njih je bilo nešteto naslovov, sklepa= la so se prijateljstva, zdaj pa že potujejo razglednice v vse te dežele, največ pa seveda v Turčijo.

Za nas odrasle je bilo moreče le to, da so nas na vsakem koraku spremljali vojaki z brzostrelkami v rokah. Otrok to ni vznemirjalo, veselo so se zabavali, kot bi bil njihov ves svet?

folklorna skupina

Preddivor

Srečanje je bilo lepo in veselo. Podali smo si roke v prepričanju, da bomo prijatelji. Izmenjali smo si tudi spominčke, fotografije, prtičke, razglednice in značke.

MATEJA

Prvi dan v Turčiji. Slavnost je bila ob spomeniku Atatürk. Popoldne je bil nastop. V nedeljo smo si ogledovali mesto. Videli smo največjo in najlepšo plavo džamijo. Ogledali smo si tudi cerkvi Sofija in Sveta Irena. Vrhunec ogleda pa je bil grad Topkapi.

TATJANA

Pred nastopom je bila parada. Jugoslovansko zastavo je nosil Primož. Plesali smo gorenjske plese. Zaplesali smo brez napak.

JOŽE

Videli smo veliko zgradb, tudi zgradbo, kjer je prespal tovariš Tito, ko je obiskal Turčijo. Pluli smo tudi pod mostom, ki povezuje Azijo in Evropo.

BRANE

Odšli smo tudi na bazar. To je velik trg, na katerem prodajajo različne stvari od igrač do orožja. Najprej smo se ustavili pri usnju, potem smo ogledovali porcelan in keramiko. Ker so bile lepe stvari, smo na veliko kupovali.

MIHA

Topkapi je velik dvor, v katerem je vladal in domoval sultan. Pri vratih je stal stražar. Pozimi, ko ga je na stražarskem mestu zeblo, je z nogo tolkel ob zid. Še danes se pozna vdolbina. Pri drugih vratih je bil kamen, na katerega ni smel nihče stopiti.. Potem smo vstopili. Joj, koliko dragocenosti! Takega razkošja še nisem videla.

ANDREJA

V A Š A S T R A N

LISICA

V nekem gozdu živel je lisica,
 bila je prava tatika,
 pa se je namenila ukrast
 petelinčka
 - gizdalinčka.

A petelinček bil je pravi
 potepinček,
 tudi ni bil od muh,
 čeprav je bil potepuh.

Lisico je pretental,
 lovec jo je pregnal
 in jo s puško ranil.

V gozdu stoče lisica:
 " Pretental me je,
 čeprav sem zvit tica."

To reče in obleži.
 Zdaj še vedno spi.

JELER MILAN
 4. r. OŠ Olševak

Ilustracija Kostja Gatnik

P O V E D A N O

Knjižna zaloga konec 1.1978	27 631
-----------------------------	--------

Obiskovalci v 1.1978	40 925
----------------------	--------

Izposojene knjige v 1.1978	94 189
----------------------------	--------

januar 1979 (rekordna izposoja)	10 557
---------------------------------	--------

S Š T E V I L K A M I

MED KNJIGAMI

L. 1978/79
Št. 2

Med knjigami je bilten pionir-
skega oddelka Osrednje knjižnice
občine Kranj. V šolskem letu
1978/79 izideta dve številki.
Ureja vodja pionirskega oddelka
Vika Konc. Uredniški odbor: Ada
Hrovatin, Mija Knific, Bojan
Pisk, France Drolc. Likovni
mentor: Milan Batista, Cveta
Arnež. Razmnožuje: tiskarna
Merkur Kranj v 500 izvodih.

Š ČB 242/6

CB

1978/1979

OK 1978/79

027.625(497.12 Kranj)(025)

127907169

C08188 6